نمونه رایگان · بژیک bzhik.ir · کنترل‌های داخلی و نظام راهبری شرکتی · شناسه محصول P45908

BZHIK.IR
گروه آموزشی بژیک

هر ۱۰ فصل کتاب | ۳۵ کادر «دقت کنید» | خلاصه خط‌به‌خط کتاب | مرور سریع آخر هر فصل

نام، سال و ماده قانون مطابق کتاب | ساربنز-آکسلی و مقررات بورس ایران

کنترل‌های داخلی و نظام راهبری شرکتی

خلاصه راهبری شرکتی، هیئت‌مدیره و کمیته‌ها، جانشین‌پروری، پاداش مدیران و مدیریت بحران

منبع: راهبری شرکتی: مفاهیم و موردکاوی – دکتر بیتا مشایخی و مهین شاکری

کد درس: دانشگاه پیام نور – 1214158

آخرین به‌روزرسانی: آذر ۱۴۰۵

نمونه رایگان بژیک · P45908

نویسنده جزوه //
تیم تألیف بژیک

مناسب برای رشته‌های //
حسابداری

کیفیت //
متن و عددها از روی صفحه‌های کتاب

ساختار محتوا //
متن کتاب، دقت کنید، مرور سریع

۵۰
صفحه

۱۰
فصل کتاب

۳۵
کادر دقت کنید

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: bzhik.ir · P45908

© Copyrights - bzhik.ir
WWW.BZHIK.IR

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

خلاصه کنترل‌های داخلی و نظام راهبری شرکتی (دانشگاه پیام نور)

هر ده فصل کتاب «راهبری شرکتی: مفاهیم و موردکاوی»؛ راهبری و پاسخ‌گویی، اصلاحات و ساربنز-آکسلی، هیئت‌مدیره و کمیته‌ها، جانشین‌پروری، کمیته حسابرسی و مدیریت ریسک، استراتژی، پاداش مدیران، تصاحب و بحران، هیئت‌مدیره اثربخش

منبع درس	راهبری شرکتی: مفاهیم و موردکاوی، دکتر بیتا مشایخی و مهین شاکری؛ فصل‌های ۱ تا ۱۰.
ویژگی	ترتیب فصل‌ها و تیترها همان کتاب است و متن از روی صفحه‌های کتاب خلاصه شده؛ نام‌ها، سال‌ها، درصدها و شماره ماده‌ها مطابق کتاب است. کادرهای «دقت کنید» جاهایی را نشان می‌دهد که مفهوم‌ها، نام‌ها یا عددها به هم نزدیک‌اند و راحت جابه‌جا می‌شوند.

کد درس خود را پیدا کنید

کد درس	نام درس در گلستان	فصل‌هایی که باید بخوانید
1214158	کنترل‌های داخلی و نظام راهبری شرکتی	فصل‌های ۱ تا ۱۰ (همه فصل‌های این فایل)

فصل اول: مقدمه‌ای بر راهبری شرکتی

منبع: راهبری شرکتی: مفاهیم و موردکاوی، دکتر بیتا مشایخی و مهین شاکری؛ صفحه‌های ۱۱ تا ۴۹ کتاب

رشد شرکت‌ها و جدایی مالکیت از مدیریت مشکل نمایندگی می‌آورد. راهبری شرکتی سازوکارهایی است که تضاد منافع مالکان و مدیران را تعدیل و هزینه‌های نمایندگی را کم می‌کند.

چرا راهبری شرکتی مطرح شد؟

- رسوایی‌های اواخر دهه ۱۹۹۰ و اوایل ۲۰۰۰ اعتماد به گزارش‌های مالی را از بین برد؛ بحران **انرون، ورلدکام، تایکو و گلوبال کراسینگ** بیش از **۶۹۰ میلیارد دلار** زیان زد.
- پرسش بنیادی: اعضای هیئت‌مدیره، مدیران، مشاوران، تحلیلگران، بانک‌ها و قانون‌گذاران کجا بودند؟ پاسخ: نبود هیئت‌مدیره **مسئول، هوشیار و اثربخش**.

مفهوم و تعریف‌ها

- **تعریف پایه:** مکانیزم‌هایی برای **همسو کردن منافع مالکان و مدیران**؛ واسپاری اداره به مدیران تضاد منافع و **هزینه نمایندگی** می‌آورد و راهبری آن را کم می‌کند.
- **رضایی (به نقل از مشایخی):** روابط میان مدیریت، هیئت‌مدیره، سهامداران و ذی‌نفعان؛ هم **نظارت هیئت‌مدیره** بر مدیریت، هم **پاسخ‌گویی هیئت‌مدیره** به سهامداران و ذی‌نفعان.

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: bzhik.ir · P45908

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

- **کلایور (۲۰۰۹):** مسئولیت‌های امانی و مدیریتی اعضا، مدیران و مالکان در **فضایی وسیع‌تر** از نیروهای قانونی، مقرراتی، رقابتی، اقتصادی، اخلاقی و اجتماعی.
- **IFAC:** مسئولیت‌ها و شیوه‌های **هیئت‌مدیره و مدیران اجرایی** برای **تعیین مسیر استراتژیک، مدیریت ریسک** و **مصرف بهینه و مسئولانه منابع**.
- **OECD:** رویه‌ها و فرایندهایی که سازمان با آن **هدایت و کنترل** می‌شود؛ توزیع حقوق و مسئولیت‌ها و قواعد تصمیم‌سازی.
- نکته مشترک همه تعریف‌ها: **کاهش یا تعدیل مشکلات نمایندگی ناشی از تضاد منافع مالکان و مدیران**. تعریف‌هایی که شرکت را در برابر **جامعه، نسل‌های آینده و محیط زیست** مسئول می‌دانند از **تئوری ذی‌نفعان** می‌آیند.

⚠ دقت کنید: هدف اصلی راهبری با سه عبارت هم‌معنا گفته می‌شود: «کاهش تضاد منافع مالکان و مدیران»، «همسویی منافع» و «تعدیل مشکلات نمایندگی»؛ افزایش سود، حداکثرسازی سود، تأمین مالی و افزایش کارایی هدف اصلی نیستند. IFAC = مسیر استراتژیک + ریسک + منابع؛ OECD = هدایت و کنترل؛ کلایور = فضای وسیع‌تر.

ساختار راهبری شرکتی

- اجزا: **سهامداران، هیئت‌مدیره، قوانین و مقررات، سازمان ناظر بر بورس، بورس‌ها، خط‌نگهداران**.

۱) سهامداران

- مالکان اصلی‌اند ولی اداره نمی‌کنند؛ پس **دو مشکل نمایندگی** دارند: **مدیران اجرایی** دنبال منافع خود بروند و **اعضای هیئت‌مدیره** به نفع گروهی خاص عمل کنند.
- حداکثر کردن ثروت سهامداران از جایگاه آنان به‌عنوان **مدعیان نهایی (ادعای باقیمانده)** می‌آید: آخر از همه سهم می‌برند، پس بیشترین انگیزه را دارند.
- **سهامداران اقلیت:** سهم کم، بی‌کنترل، **منفعل**، بی‌علاقه به **حق رأی**؛ ناراضی که شوند می‌فروشند. **سهامداران عمده و نهادی:** حجم سهام، هزینه نظارت را توجیه می‌کند.
- **سهامداران نهادی** (صندوق‌های **بازنشستگی** و **سرمایه‌گذاری مشترک**): هم فرصت **نظارت** و همسویی منافع‌اند، هم عامل **هزینه نمایندگی** با **عدم تقارن اطلاعاتی**؛ در انرون، گلوبال کراسینگ، ورلدکام و اچ‌پی از سهامداران محافظت نکردند.
- **بوشی (۱۹۹۸): نهادی کوتاه‌مدت** به **سودهای جاری** توجه دارد، هزینه نظارت نمی‌پذیرد و **کمکی به راهبری نمی‌کند؛ نهادی بلندمدت** چون فروش حجم بالا پرهزینه است **نظارت فعال** می‌کند و بر **ارزش بلندمدت** تمرکز دارد.
- **سرمایه‌های خصوصی:** سهم زیاد، افق بلندمدت و حضور مستقیم مدیرانشان در هیئت‌مدیره.

⚠ دقت کنید: گروه **منفعل** و بی‌علاقه به حق رأی ← **سهامداران اقلیت**. توجه به سود بلندمدت و پذیرفتن هزینه نظارت ویژگی نهادی **بلندمدت** است، نه کوتاه‌مدت.

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: P45908 · bzhik.ir

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

۲) هیئت‌مدیره

- **به نیابت از سهامداران** مسئول **تعیین خط‌مشی‌ها، هدایت، انتخاب و انتصاب مدیران اجرایی** و **رسیدگی به مسائل بااهمیت**؛ **وظیفه امانت‌داری** (حمایت منصفانه از منافع سهامداران) اهمیت ویژه دارد.
- نقش‌ها: راهنمایی و حمایت از مدیریت؛ سلامت عملکرد؛ انتخاب، نظارت، پاداش و تغییر مدیران؛ اصول اخلاقی و فرهنگ؛ همکاری در استراتژی؛ کنترل و افشای مناسب؛ کمک به درک انتظارات سهامداران و قانون‌گذاران. نقش به **نوع شرکت، صنعت، رقابت، بحران و جامعه** بستگی دارد.
- **سه حالت مالکیت:** (۱) **بدون سهامدار کنترل‌کننده** (رایج‌ترین) ← وظیفه اولیه و اصلی **انتصاب و تغییر مدیریت اجرایی**؛ (۲) **کنترل‌کننده خودش مدیر است** ← اعضای بیرونی فقط با قانع کردن اثر دارند؛ (۳) **کنترل‌کننده در مدیریت نیست** ← اعضای بیرونی بسیار مؤثرند و به مالک گزارش می‌دهند.

۳) قوانین و مقررات

- ایران: قانون‌گذاری با **مجلس**؛ آمریکا: قانون شرکت‌ها با **ایالت‌ها**.
- **قانون تجارت ایران: ۱۳ اردیبهشت ۱۳۱۱** در **۶۰۰ ماده** بر پایه **قانون تجارت ۱۸۰۷ فرانسه (کد ناپلئون)**؛ **۱۳۴۷** اصلاح بخش شرکت‌های سهامی در **۳۰۰ ماده**؛ لایحه جدید **۱۳۹۰/۱۰/۶** با اجرای آزمایشی **پنج‌ساله** از **۱۳۹۱/۱/۲۳**.
- ویژگی‌های شرکت در قوانین: **عمر نامحدود، شخصیت حقوقی، مسئولیت محدود، انتقال آزادانه سهام**. شرکت جدا از اعضا قرارداد می‌بندد، شکایت می‌کند، مالیات می‌دهد و مسئول بدهی خود است.
- دو رویکرد: **قراردادی** (بازار آزاد؛ شرکت قرارداد داوطلبانه است) و **منافع عمومی** (لزوم مقررات حافظ عموم).
- آمریکا: پس از سقوط **۱۹۲۹** و به اعتقاد **روزولت**، **قانون اوراق بهادار (۱۹۳۳)**، **قانون بورس (۱۹۳۴)** و تشکیل **SEC**؛ پس از انرون **ساربنز-آکسلی**؛ پس از **۲۰۰۸ قانون داد-فرانک** برای اصلاح نظام مالی وال‌استریت.
- ایران: پس از تقلب سه‌هزار میلیاردی، **شورای پول و اعتبار (۱۳۹۰/۷/۱۲)**: **ممنوعیت تصدی هم‌زمان مدیرعامل و ریاست هیئت‌مدیره** در بانک‌های خصوصی، دولتی خصوصی‌شده و مؤسسات اعتباری غیربانکی (چون نظارت را با اجرا مخدوش می‌کرد).

> ⚠ دقت کنید: مهم‌ترین ویژگی شرکت در قوانین **شخصیت حقوقی** است و مسئولیت سهامداران **محدود**.

۴) سازمان ناظر بر بورس

- **SEC** برای **حمایت از سرمایه‌گذاران (حقوق سهامداران)** تأسیس شد؛ اصل آن: همه سهامداران **پیش از خرید و در دوران نگهداری** به اطلاعات دسترسی داشته باشند (افشای عمومی). بر بورس‌ها، دلالان، مشاوران و صندوق‌ها نظارت و علیه متخلفان (اطلاعات نهانی، تخلف حسابداری) اقامه دعوا می‌کند؛ قوانین را تفسیر و مقررات وضع می‌کند.
- **ایران: سازمان بورس و اوراق بهادار** برای حمایت از سرمایه‌گذاران و **نظارت بر حسن اجرای قانون بازار اوراق بهادار**؛ مؤسسه **عمومی غیردولتی** با شخصیت حقوقی و مالی مستقل (درآمد از کارمزد و حق پذیرش).
- **قانون بازار اوراق بهادار (اول آذر ۱۳۸۶):** اجرا با **بورس تهران، فرابورس، بورس کالا و بورس انرژی**؛ نظارت با **شورای عالی بورس** و **سازمان بورس**.

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: bzhik.ir · P45908

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

۵) بورس‌ها

- **آمریکا: بورس نیویورک** (بازار **مزایده/حراجی**، استانداردهای پذیرش بالا) و **نزدک** (بزرگ‌ترین بازار **الکترونیک**، شرکت‌های فناوری، معامله از طریق **بازارسازان**).
- **بورس تهران:** بازار متشکل و **خودانتظام**؛ **بازار اول** (تابلوی اصلی و فرعی) و **بازار دوم**.
- **فرابورس:** بند ۸ ماده یک قانون بازار: «بازاری در **شبکه ارتباط الکترونیک یا غیرالکترونیک** بر پایه **مذاکره**»؛ نیمه دوم **۱۳۸۷**؛ پنج بازار: اول، دوم، سوم (عرضه)، **ابزارهای مالی** (مشارکت، صکوک) و **پایه**.
- **بورس کالا:** از ادغام **بورس فلزات** (شهریور ۱۳۸۲) و **کالای کشاورزی** (شهریور ۱۳۸۳). **بورس انرژی:** چهارمین بورس؛ کشف قیمت حامل‌های انرژی.

⚠ دقت کنید: ناظر بر حسن اجرای قوانین بورس ← **سازمان بورس و اوراق بهادار** (نه سازمان حسابرسی یا وزارت اقتصاد). بازار بر پایه **مذاکره** ← **فرابورس**.

۶) خط‌نگهداران

- **حسابرسان مستقل، تحلیلگران مالی، مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری؛ سلامت بازارهای مالی** به آنان بستگی دارد.
- وظیفه: **شناسایی و افشای تصمیمات مشکوک حسابداری و مالی** منتهی به شکست؛ فلسفه وجودی: **نظارت بر شرکت**؛ اعتمادپذیری به‌خاطر **اعتبار و شهرت** و پیگرد قانونی.
- مشکل: همان شرکتی که ارزیابی می‌کنند **استخدامشان کرده و حق‌الزحمه می‌دهد**؛ در دهه ۱۹۹۰ با **خدمات مشاوره‌ای** تشدید شد و اصلاحات، **جدایی حسابرسی از مشاوره** را الزامی کرد.

⚠ دقت کنید: سهامداران و مدیران شرکت خط‌نگهدار نیستند؛ «حفظ منافع سهامداران» هم وظیفه خط‌نگهداران نیست.

تاریخچه راهبری در آمریکا

- اوایل قرن بیستم: **راکفلر، مورگان، کارنگی، فورد، دوپونت** مالک و مدیر بودند.
- سه مرحله: **سرمایه‌داری کارآفرینانه** (مالکیت و کنترل در دست یک فرد یا گروه) ← **سرمایه‌داری مدیریتی** (جدایی مالکیت و کنترل؛ مدیران اعضا را عملاً انتخاب می‌کردند) ← **سرمایه‌داری امانی** (خرید گسترده **نهادی‌ها** از دهه **۱۹۷۰** و تمرکز دوباره مالکیت؛ **برادلی و همکاران، ۱۹۹۹**).
- دهه‌های ۷۰ و ۸۰: پاداش گزاف، سود پایین، **تحصیل اهرمی، حمله سحرگاهی، اوراق بنجل** (کارل آیکان، ایروین جیکوبز، بون پیکنز)؛ سپس قوانین ضدتصاحب، ورود نهادی‌ها و **اختیار خرید سهام** برای همسویی منافع.

راهبری در سایر کشورها

- **آنگلوساکسون** (آمریکا، انگلیس، استرالیا) **سهامدارمحور**؛ **قاره‌ای** (آلمان، ژاپن) متفاوت؛ علت تفاوت: نگرش به **حقوق ذی‌نفعان**. مدل آلمانی در بلژیک، مجارستان، فرانسه، سوئیس و اروپای شرقی؛ مدل انگلیسی-آمریکایی در

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: bzhik.ir · P45908

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

کانادا، استرالیا و نیوزیلند.

- **آلمان:** قانون **۱۹۳۷** و اصلاح **۱۹۹۵** (تا آن زمان نامی از سهامداران نبود). سهامی عام‌های **بیش از ۵۰۰** نفر: **هیئت‌مدیره دولایه**؛ **لایه نظارتی** (نظارت استراتژیک، انتخاب و نظارت بر لایه مدیریتی) و **لایه مدیریتی** (عملیات روزمره؛ مدیران اجرایی ارشد). هیچ‌کس عضو هر دو لایه نیست؛ مجمع فقط لایه نظارتی را انتخاب می‌کند ولی هر دو را می‌تواند خلع کند. در شرکت‌های **بیش از ۲,۰۰۰** نفر، **نیمی** از لایه نظارتی **کارکنان**‌اند و رئیس (نماینده سهامداران) **رأی تعیین‌کننده** دارد. مالکیت متمرکز در **بانک‌ها**؛ تصاحب کمتر.
- **ژاپن، کایرتسو:** شبکه شرکت‌های مرتبط با سهام متقابل؛ جلوی نوسان و تحصیل را می‌گیرد. **عمودی (صنعتی):** زنجیره یک صنعت؛ **افقی (مالی):** پیرامون یک بانک. بانک‌ها بیش از **۵٪** سهام یک شرکت نمی‌توانند داشته باشند؛ اعضا عمدتاً مدیران فعلی یا پیشین؛ کارکنان نماینده مستقیم ندارند؛ شکست **الیمپوس** تغییرات را تسریع کرد.
- شباهت آلمان و ژاپن: مالکیت متمرکز، سرمایه باثبات، **نقش مهم بانک‌ها**، افشای محدود، محافظه‌کاری حسابداری و حمایت هم‌اندازه از کارکنان و اعتباردهندگان. عیب: **انعطاف‌ناپذیری** و واکنش کند به رقابت جهانی.

> ⚠ دقت کنید: «سرمایه‌داری کارآفرینانه» ← **آمریکا**؛ «هیئت‌مدیره دولایه» ← **آلمان**؛ «کایرتسو» ← **ژاپن**.

راهبری شرکتی در ایران

- ریشه: **باب سوم قانون تجارت**؛ ارکان شرکت سهامی: **مؤسسان و مجمع مؤسسان، بازرسان، مجمع عمومی عادی، مجمع عمومی فوق‌العاده، هیئت‌مدیره، رئیس و نایب‌رئیس، مدیرعامل، معاملات با اشخاص وابسته.**
- **۱۳۸۳: آیین‌نامه راهبری شرکتی** سازمان بورس در **۲۲ ماده و دو تبصره**. **۱۳۸۹:** کارگروه حاکمیت شرکتی با الگوی OECD. **اردیبهشت ۱۳۹۲:** پیش‌نویس **دستورالعمل راهبری شرکتی** برای نظرخواهی.
- **مکانیزم‌های برون‌سازمانی:** قانون بازار اوراق بهادار، مقررات بورس، **قانون تشکیل سازمان حسابرسی**، قانون استفاده از خدمات حسابداران ذی‌صلاح و **حسابرسی مستقل صورت‌های مالی شرکت‌های بورسی** (حساس‌یگانه، ۱۳۸۵). **وظایف هیئت‌مدیره** درون‌سازمانی است.
- **دستورالعمل کنترل‌های داخلی (اردیبهشت ۱۳۹۱):** ماده ۱۰ کمیته حسابرسی **زیر نظر هیئت‌مدیره**؛ ماده **۱۷** اظهارنظر **حسابرس مستقل** درباره کنترل‌های داخلی در گزارش به مجمع.

> ⚠ دقت کنید: **مجمع عمومی فوق‌العاده** جزو ارکان راهبری باب سوم است؛ سهامداران، خط‌نگهداران و «مدیران شرکت‌ها» در این فهرست نیستند.

بحران‌ها

- **۲۰۰۱، سال رسوایی‌ها:** انرون، ورلدکام، تایکو؛ ویوندی (فرانسه)، پارمالات (ایتالیا). روش: **مدیریت سود متقلبانه**؛ انرون با **رویدادهای خارج از ترازنامه** و ورلدکام با ثبت **۱۱ میلیارد دلار** مخارج سرمایه‌ای به‌عنوان هزینه جاری.
- **انرون:** شش سال پیاپی (**۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱**) «نوآورترین شرکت آمریکا» در **فورچون**؛ فروپاشی **دسامبر ۲۰۰۱**؛ خط‌نگهداران هشدار ندادند، **کمیته حسابرسی** عمق فعالیت‌ها را نفهمید؛ اعتماد به مدل آمریکایی از بین رفت.

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: bzhik.ir · P45908

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

- **ورلدکام:** ژوئن **۲۰۰۲** اعلام **۳٫۸۵ میلیارد دلار** گزارش نادرست در پنج فصل (واقعی **۱۱ میلیارد**)؛ سهم از حدود **۶۴ دلار** به چند سنت؛ خرید توسط **ورایزن**. نتیجه: **ساربنز-آکسلی ۲۰۰۲** و اصلاحات SEC.
- **۲۰۰۸:** مخرب‌تر؛ پرسش درباره نظارت و پاداش (مثلاً **۱۶٫۵ میلیون دلار** رئیس **فردی‌مک** و **۱۶٫۲ میلیون** مدیرعامل **فنی‌مای** در ۲۰۰۷).
- **ایران، شهریور ۱۳۹۰:** اختلاس حدود **سه هزار میلیارد تومانی** با همکاری چند بانک. **سلامی (۱۳۹۰)**: اقتصاد دولتی نفتی؛ سیاست‌های پولی و مالی اشتباه و **دخالت دولت** در بازار؛ قوانین ناهمخوان (نرخ دستوری سود، ارز، تعرفه)؛ انعطاف قوانین بانکی؛ **راهبری نامناسب**؛ **عدم بهره‌گیری از سیستم‌های پیشرفته حسابداری مدیریت**؛ **ناکارآمدی حسابرسی مستقل**.

> ⚠ دقت کنید: در فهرست سلامی «**عدم بهره‌گیری از سیستم‌های پیشرفته حسابداری**» هست، نه «ناکارآمدی حسابداران»؛ و «**دخالت دولت**»، نه عدم دخالت.

- توجه: این فایل رایگان نیست و منحصراً برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه شده است. هرگونه کپی‌برداری، بازنشر، فروش مجدد یا اشتراک‌گذاری آن در گروه‌ها و کانال‌های تلگرامی و فضای مجازی شرعاً و قانوناً ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد.

مرور سریع فصل اول

- هدف راهبری: تعدیل تضاد منافع مالکان و مدیران. OECD، IFAC، کلایور، رضایی.
- اقلیت منفعل؛ نهادی کوتاه‌مدت سود جاری؛ بوشی ۱۹۹۸.
- سه حالت مالکیت؛ ویژگی‌های شرکت (شخصیت حقوقی، مسئولیت محدود).
- SEC و سازمان بورس؛ فرابورس مذاکره‌ای؛ خط‌نگهداران.
- کارآفرینانه، مدیریتی، امانی؛ آلمان دولایه (۵۰۰ و ۲٬۰۰۰)؛ ژاپن کایرتسو.
- ایران: باب سوم، ۱۳۸۳، مکانیزم برون‌سازمانی؛ بحران‌های ۲۰۰۱، ۲۰۰۸ و ۱۳۹۰.

نمونه رایگان بژیک · P45908

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: bzhik.ir · P45908

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

فصل دوم: راهبری و پاسخ‌گویی

منبع: راهبری شرکتی: مفاهیم و موردکاوی، دکتر بیتا مشایخی و مهین شاکری؛ صفحه‌های ۵۱ تا ۷۴ کتاب

پرسش اصلی فصل: هیئت‌مدیره فقط به سهامداران جواب پس می‌دهد یا به همه ذی‌نفعان؟ هر نام و سال این فصل، یک پاسخ به همین پرسش است.

آیا سهامداران مالک شرکت‌اند؟

- بحث در **مجله بررسی‌های قانونی ویرجینیا**: وظیفه امانت‌داری مدیران شرکت سهامی عام فقط در برابر سهامداران است یا همه ذی‌نفعان (اعتباردهندگان، مشتریان، فروشندگان)؟
- **ببچاک** (استاد حقوق هاروارد، حامی سرسخت حقوق سهامداران؛ نظریه حمایت از حقوق سهامداران): هیئت‌مدیره حامی منافع سهامداران است و سهامداران قدرت جایگزینی اعضا را دارند؛ ولی این حق در آمریکا **معمولاً اعمال نمی‌شود**. پیشنهاد او (۲۰۰۷): اعضا را **سهامداران نامزد کنند** و **با رأی مخفی** برگزینند.
- **لیپتون** (طرفدار تأمین منافع **شرکت**): سهامداران **فقط مالک سهام‌اند، نه خود شرکت**؛ اختیارشان محدود است به **حق شرکت در انتخابات هیئت‌مدیره** و **سهیم بودن در منافع مالی**. وظیفه هیئت‌مدیره **فقط حداکثر کردن منافع سهامداران نیست**؛ باید بهترین تصمیم برای شرکت و همه ذی‌نفعان (مدیریت، کارکنان، اعتباردهندگان، قانون‌گذاران، تأمین‌کنندگان، مشتریان) را بگیرد.

دقت کنید: از دید لیپتون جمله «سهامداران مالک شرکت هستند» نادرست است و «مدیران باید در راستای منافع شرکت گام بردارند» درست. ببچاک = حقوق سهامداران و رأی مخفی؛ لیپتون = منافع شرکت.

تمرکز قوانین راهبری: اداره شرکت یا پاسخ‌گویی؟

- قانون راهبری آمریکا از **قانون فدرال** است و قوانین مالیاتی، کار، ایالتی، مقررات بورس نیویورک و مؤسسات حسابرسی را هم دربر می‌گیرد. روش سنتی آمریکا بر **قوانین ایالتی** تکیه دارد؛ انگلستان بر **قوانین پارلمان**.
- **ایران** قانون مشخصی برای راهبری ندارد؛ منابع: **قانون تجارت، قانون بازار سرمایه، مقررات سازمان بورس** و **الزامات بورس‌ها** (تهران، فرابورس، کالا، انرژی).
- قانون آمریکا سهامداران را «**مالک**» و «انتخاب‌کننده» اعضا و اعضا را «**اداره‌کننده**» می‌داند ولی **نحوه انتخاب** را نمی‌گوید؛ قانون تجارت ایران هم همین‌طور است.

سه اصل رابطه امانت‌داری

- **وظیفه مراقبت حرفه‌ای:** تصمیم‌گیری **با اطلاعات لازم، کافی و معقول**.
- **وظیفه وفاداری:** اداره امور **با انصاف و وفاداری** به منافع شرکت و سهامداران؛ عضو منافع شخصی نداشته باشد، **فقط به مصالح شرکت** بیندیشد و **تحت نفوذ دیگران** نباشد.

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: bzhik.ir · P45908

پایان نمونه رایگان

آنچه خواندید فقط بخشی از فایل اصلی «خلاصه کنترل‌های داخلی و نظام راهبری شرکتی» بود: جلد و هفت صفحه اول از ۵۰ صفحه.

نسخه کامل این‌ها را هم دارد:

- فصل دوم تا چهارم: ببچاک و لیپتون، تئوری ذی‌نفعان، قانون ساربنز-آکسلی و نقش و ترکیب هیئت‌مدیره
- فصل پنجم و ششم: جانشین‌پروری و انتخاب مدیرعامل، کمیته حسابرسی و مدیریت ریسک بنگاه (ERM)
- فصل هفتم و هشتم: نقش هیئت‌مدیره در استراتژی، چارچوب نادلر، حقوق و مزایای مدیران
- فصل نهم و دهم: تصاحب ضربتی، مکانیزم‌های دفاعی، مدیریت بحران و هیئت‌مدیره اثربخش
- مرور سریع آخر هر فصل و ۳۵ کادر «دقت کنید» برای مفهوم‌های هم‌مرز

برای تهیه نسخه کامل به صفحه همین محصول در بژیک بروید:

bzhik.ir در P45908 صفحه محصول

https://bzhik.ir/shop/دانلود-خلاصه-جزوه-کنترل-داخلی-و-نظام-را-P45908/دانلود-خلاصه-جزوات-دروس-حسابداری-مدیریت-اقتصاد-هبری-شرکتی-مشایخی-پیام-نور-1214158-pdf.html